

tio, ke **fariĝi** signifas, ke la subjekto ŝanĝiĝas pro la influo de ekstera kaŭzo, dum **iĝi** tute ne precizigas la kaŭzon, k havas sekve pli vastan amplekson : *kun la tempo la vivo ~as pli bona* (ne : *far~as*, ĉar neniu faras ĝin pli bona) ; *iom post iom lia karaktero ~is tre malgaja k mal-konfidema* ; *la ĉielo ~as malhele ruĝa*, poste violkolora, k fine grizblua. Rm. : Tiu diferenco ne estas ĉiam severe obeata.

* **Ĥatikolo**. Gluo fabrikata el flosveziko de kelkaj fiŝoj.

Ĥtlosaŭro **☆**. G. de grandegaj saŭroj, vivinta en maroj dum la sekundara epoko.

Ĥkono (Rk). Sankta bildo, pentraĵo (sed ne statuo), kiun la ortodoksuloj honoras per kulto.

Ĥktero . Malsano karakterizata per flavigo de la haŭto k de la okula konjunktivo : *simpla, infekta, kataro, obstrukcia ~o* (= flava malsano).

* **Ĥl.** 1^a Sufikso signifanta ĝenerale tion, kio servas por efektiviĝi ion k 1 montranta la instrumenton, aparaton aŭ organon servantan por plenumi la agon esprimatan de la radiko : *per hak~o ni hakas*, *per seg~o ni segas*, *per fos~o ni fosas*, *per kudr~o ni kudras*, *per lund~o ni londas*, *per sonor~o ni sonoras*, *per fajf~o ni fajfas* Z ; *kavaliro sen arm~oj estas birdo sen flug~oj* ; *lum~o ne lumigas sian bazon* ; *buter~o, detru~oj, direkt~o, fajl~o, glad~o, haltig~o, ilunin~o, klak~o, lud~o, pes~o, pez~o, pendig~o, pik~o, rigl~o, ŝprucig~o, ŝtraŭbturn~o, viŝ~o, verŝ~o*, ktp. Rm. : Kelkaj verboj esprimas agon, por kies plenumado oni povas aŭ devas uzi plurajn instrumentojn. La korespondaj Ĥl-vojtoj montras egale ĉiuj ajn el ili, k havas sekve malprecizan sencan : *manĝ~o* povas esti, laŭ Z, telero, kulero, tranĉilo, forketo, glaseto aŭ teler-tuketo ; *lum~o* estas torĉo, kandelo, gasbeko aŭ elektra lampo ; *paf~o* montras jen karabenojn, jen fusilon, jen revolveron, jen pistolon ; *milit~o* estas ĉio ajn, kio servas por militi, ktp. Estas do ofte necesa anstataŭigi la Ĥl-vorton per la propra nomo de la instrumento. 2 Kiam la radiko ne allasas ideon de objekto aŭ instrumento, la sufikso Ĥl montras, pli ampleksiĝe, la rimedon aŭ procedon uzatan por plenumi la agon esprimatan

de la radiko : *abon~o, voĉdon~o, propagand~o, kurac~o, incit~o, malpacig~o, transport~oj, komunik~oj, pruv~o, kunvok~o* ; *la sola ebla solv~o de la problemo* Z ; *al malvero ne mankas kour~o* Z ; *plend~o* Z, *sufer~o* Z, *terur~o* Z, ktp. Rm. : Estas ĝenerale rekomendinde ne uzi la sufikson Ĥl anst. **aj** por nomi substancojn, ŝtofon. Tamen tiu regulo ne estas absoluta, ekz. *kurac~o* Z, *ruĝig~o* Z, *kolorig~o* Z.

Ĥl^e Uzata menistare, **Ĥlo** = instrumento, aparato : *Ĥlo ne devas fariĝi celo*.

Ĥleo . Parto de la maldika intesto.

Ĥlekso. Arbeti, ĉiam verda, kun brilglataj k pikaj folioj k ruĝaj beroj (*ilex aquifolium*).

* **Ĥll.** Persona pronomo de la 3-a persono en pluralo, por ĉiuj seksoj.

Ĥllcio . G. de magnoliacoj (= stelanizo) (*illicium*).

Ĥllumo . La plej granda osto el la tri ostoj, kiuj formas la koksoston. Vd **Ĥskio**, **PUBOSTO**.

* **Ĥlumini** (tr). Ornami per lumiloj domojn, stratojn, parkojn, kc, okaze de festo. ~(**ad**)**o**. Ornama festa lunigado. ~**ilo**. Ornama lumilo. Kp **ARTFAJRAJO**, **LANTERNO**, **LAMPIONO**.

Ĥlustr (tr). 1 Ornami tekston per bildoj aŭ desegnaĵoj rilataj al ĝi : ~i **libron** ; ~ita **revuo**. 2 Ornami per bildoj : ~ita **poŝtkarto**. 3 (f). Klarigi ideon per komparaĵoj aŭ ekzemploj : ~i **regulon per multaj ekzemploj** ; ~i **sian personon per metaforoj k figuroj**. ~**aĵo**. 1 Desegno, kiu ~as. 2 Ekzemplo, kiu klarigas.

Ĥluzio. 1 Eraro de sentumoj, pro kiu ni rigardas falsajn ŝajnojn kiel realajn : *vidaj, aŭdaj ~oj* ; *teatra ~o*. Kp **MINAĜO**. 2 Eraro de la spirito, pro kiu ni rigardas falsajn revojn kiel efektivaĵojn : *fari al si ~ojn* Z ; *la ~oj de la juneco* ; *tio estas nur ~o* ; *tio estis lasta mortpiko al miaj ~oj* ; *nenia ~o devus plu vin flati*. Kp **FANTAZIO**, **SONĜO**, **DEKINO**, **FIKCIO**, **HALUCINO**, **ĤIMERO**, **UTOPIO**. Vd **SABLO**. ~**a**. Estanta nur ~o, kaŭzanta falsan gojon : ~a **promeso**, **projekto**, **espero**. ~**l** (tr). Kaŭzi ~on : *ne ~u vin per lro granda espero* Z (Kp **MISTIFIKI**). ~**igl**. Esti en stato de ~o (Vd **KANO**). **Sen~igl**. Eltiri el ~o (Kp **ELREVIGI**, **DISREVIGI**).